

Dan

Chapter 2

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

חַלְמוֹת	נְבֻכַדְנֶזַר	חַלֵּם	נְבֻכַדְנֶזַר	לְמַלְכוּת	שָׁתִים	וּבִשְׁנַת	1
ndoto	Nebukadneza	aliota	Nebukadneza	wa-utawala-wa	wa-pili	Na-katika-mwaka	
H2472	H5019		H5019	H4438	H8147	H8141	
		עָלִיוֹ:	נְהִיתָה	וּשְׁנָתוֹ	רוּחוֹ	וְהִתְפַּעֵם	
		juu-yake	ukawa	na-usingizi-wake	roho-yake	na-ikasumbuka	
			H1961	H8142	H7307	H6470	

Katika mwaka wa pili wa utawala wake, Nebukadneza aliota ndoto. Mawazo yake yakasumbuka na hakuweza kulala.

וְלִכְשָׁדַיִם	וְלִמְכַשְׁפִּים	וְלֹאֲשִׁפִים	לְחַרְטָמִים	לְקָרָא	הַמְּלֶךְ	וַיֹּאמֶר	2
na-Wakaldayo	na-wapiga-ramli	na-wasihiri	wachawi	kuwaita	mfalme	Na-akasema	
H3778	H3784	H0825	H2748	H7121	H4428	H0559	
הַמְּלֶךְ:	לְפָנַי	וַיַּעֲמָדוּ	וַיִּבְּאוּ	חַלְמֹתָיו	לְמַלְכָּה	לְהַגִּיד	
mfalme	mbele-ya	na-wakasimama	na-wakaja	ndoto-zake	mfalme	kumwambia	
H4428	H6440	H5975	H0935	H2472	H4428	H5046	

Hivyo mfalme akawaita waganga, wasihiri, wachawi na wanajimu ili wamwambie ndoto yake aliyokuwa ameota. Walipoingia ndani na kusimama mbele ya mfalme,

אֶת-	לְרֹחַת	רוּחֵי	וְהִתְפַּעֵם	חַלְמֹתַי	חַלּוֹם	הַמְּלֶךְ	לָהֶם	וַיֹּאמֶר	3
-	kujua	roho-yangu	na-ikasumbuka	nimeota	ndoto	mfalme	kwao	Na-akawaambia	
H0853	H3045	H7307	H6470		H2472	H4428	H1992	H0559	

הַחַלּוֹם:
ndoto
[H2472](#)

akawaambia, "Niliota ndoto inayonisumbua, nami nataka nijue maana yake."

אָמַר	חִיִּי	לְעֵלְמִין	מִלְכָּא	אָרְמִית	לְמַלְכָּה	הַכְּשָׁדַיִם	וַיִּדְבְּרוּ	4
sema	uishi	milele	Ee-mfalme	kwa-Kiaramu	kwa-mfalme	Wakaldayo	Na-wakasema	
H0560	H2418	H5957	H4430	H0762	H4428	H3778	H1696	
		נְחוּא:	וּפְשָׁרָא	(לְעֵבְרִיךָ)	(לְעֵבְרִיךָ)	לְעֵבְרִיךָ	חַלְמָא	
		tutaionyesha	na-tafsiri	kwa-mtumishi-wako	kwa-watumishi-wako	kwa-watumishi-wako	ndoto	
		H2324	H6591	H5649	H5649	H5649	H2493	

Ndipo wanajimu wakamjibu mfalme kwa lugha ya Kiaramu, "Ee mfalme, uishi milele! Waambie watumishi wako hiyo ndoto, nasi tutaifasiri."

מִנִּי	מִלְתָּא	(לְכַשְׁדָּאִי)	לְכַשְׁדָּאִי	וַאֲמַר	מִלְכָּא	עָנָה	5
kutoka-kwangu	neni	kwa-Wakaldayo	kwa-Wakaldayo	na-akasema	mfalme	Akajibu	
H4481	H4406	H3779	H3779	H0560	H4430	H6032	
תַּתְּעַבְּרוּן	תִּפְּנֵי	וּפְשָׁרָה	חַלְמָא	תְּהוֹדֵעֵנִי	לָא	אֲדָא	
mtafanywa	vipande-vipande	na-tafsiri-yake	ndoto	kunijulisha	hamta	kama	limeamuliwa
H5648	H1917	H6591	H2493	H3046	H3809	H0230	
		וּתְשָׁמוּן:	נְלוּ	וּבְתִיכּוֹן			
		zitifanywa	lundo-la-takataka	na-nyumba-zenu			
		H7761	H5122	H1005			

Mfalme akawajibu wanajimu, "Nimeamua hivi kwa uthabiti: Ikiwa hamtaniambia ndoto yangu ilikuwa ipi na kuifasiri, mtakatwa vipande vipande na nyumba zenu zitafanywa kuwa vifusi.

שָׁנִיא kubwa H7690	וִיקָר na-heshima H3367	וּנְבוּזָה na-tuzo H5023	מִתָּנָן zawadi H4978	תְּהַחֲוֶן mtaonyesha H2324	וּפְשָׁרָהּ na-tafsiri-yake H6591	חֲלֹמָא ndoto H2493	וְהֵן Na-kama	6
הַחֲוֹנִי: nionyesheni H2324	וּפְשָׁרָהּ na-tafsiri-yake H6591	חֲלֹמָא ndoto H2493	לְהֵן kwa-hivyo	קְדָמִי mbele-yangu H6925	מִן- kutoka H4481	תִּקְבְּלוּן mtapokea H6902		

Lakini mkiniambia ndoto yangu na kuiielezea, mtapokea kwangu zawadi, tuzo na heshima kubwa. Basi niambieni ndoto yangu na mnifasirie."

לְעַבְדֹוֹהִי kwa-watumishi-wake H5649	יֹאמֶר aseme H0560	חֲלֹמָא ndoto H2493	מִלְכָּא mfalme H4430	וְאָמְרִין na-wakasema H0560	תַּנְיָנוּת mara-ya-pili H8579	עָנֻן wakajibu H6032	7
					נְהַחֲוֶה: tutaionyesha H2324	וּפְשָׁרָהּ na-tafsiri-yake H6591	

Wakajibu kwa mara nyingine, "Mfalme na awaambie watumishi wake ndoto yake, nasi tutaifasiri."

אֲנִיתִין nyinyi H0608	עֲדָנָא wakati H5732	דִּי kwamba H1768	אִמְהָ mimi	יִדְעַ ninajua H3046	וַיְחִיב hakika H3330	מִן- kutoka H4481	וְאָמְרָא na-akasema H0560	מִלְכָּא mfalme H4430	עָנְהָ Akajibu H6032	8
מִנִּי kutoka-kwangu H4481	אֲזִדָּא limeamuliwa H0230	דִּי kwamba H1768	חֲזִיתִין mmeona H2370	דִּי kwamba H1768	קְבֵלִי mmeona H6903	כֹּל- kwa-sababu H3606	זְבָנִין mnanunua H2084			
									מִלְתָּא: nenō H4406	

Ndipo mfalme akajibu, "Nina hakika kuwa mnajaribu kupata muda zaidi, kwa sababu mnatambua kuwa nimeamua hivi kwa uthabiti:

וּמְלָהּ na-neno H4406	דְּחֻכּוֹן hukumu-yenu H1882	נִיֵּא ndiyo H1932	חֶדְהָ moja-tu H2298	תְּהוֹדְעֵנִי kunjulisha H3046	חָמְטָא hamta H3809	חֲלֹמָא ndoto H2493	הֵן kama	דִּי kwamba H1768	9
עֲדָנָא wakati H5732	דִּי wakati H1768	עַד hadi H5705	קְדָמִי mbele-yangu H6925	לְמֵאמֶר kusema H0560	(הִזְדַּמְנִיתִין) mmejiandaa H2164	הִזְמַנְתוֹן mmejiandaa H2164	וּשְׁחִיתָהּ na-ovu H7844	כְּדָבָה la-uongo H3538	
תְּהַחֲוֹנֵנִי: mtanionyesha H2324	פְּשָׁרָהּ tafsiri-yake H6591	דִּי kwamba H1768	וְאִנְיָא na-nitajua H3046	לִי mimi H0560	אֲמַרוּ niambieni H0560	חֲלֹמָא ndoto H2493	לְהֵן kwa-hivyo	יִשְׁתַּנָּא utabadilika H8133	

Ikiwa hamtaniambia ndoto yangu, ipo adhabu moja tu kwenu. Mmefanya shauri kuniambia habari za kunipotisha na mambo maovu, mkitumaini kwamba hali itabadilika. Hivyo basi, niambieni hiyo ndoto, nami nitajua kuwa mwaweza kunifasiria."

אָנשׁ mtu H0606	אִיטִי yupo H0383	לֹא- hakuna H3809	וְאֶמְרִין na-wakasema H0560	מִלְכָּא mfalme H4430	קְדָם- mbele-ya H6925	(כְּשֶׁדִיאִ) Wakaldayo H3779	[כְּשֶׁדִיאִ] Wakaldayo H3779	עָנוּ wakajibu H6032	
קָבֵל kwa-hiyo H6903	כָּל- kwa-sababu H3606	לְהַחְיֶינָהּ kulionyesha H2324	יֻכַּל anaweza H3202	מִלְכָּא mfalme H4430	מִלֵּת nenola H4406	דִּי ambaye H1768	יְבִשְׁתָּא nchi-kavu H3007	עַל- juu-ya H5922	
לְכָל- kwa-yeyote H3606	שְׁאַל kuuliza H7593	לָא haja H3809	כְּדָנָה kama-hili H1836	מִלָּה nenola H4406	וְשִׁלִּיט na-mtawala H7990	רַב mkubwa H7229	מִלְכָּא mfalme H4430	כָּל- hakuna H3606	דִּי kwamba H1768
						וְכְשֶׁדִי: na-Mkaldayo H3779	וְאַשְׁרָף na-msihiri H0826	חַרְטֻם mchawi H2749	

Wanajimu wakamjibu mfalme, "Hakuna mtu duniani ambaye anaweza kufanya analotaka mfalme! Vilevile hakuna mfalme hata awe mkuu na mwenye uweza namna gani, aliyeuliza kitu kama hicho kwa mganga au kwa msihiri, wala kwa mnajimu yeyote.

דִּי ambaye H1768	אִיטִי yupo H0383	לֹא hakuna H3809	וְאַחֲרָן na-mwingine H0321	יְקִירָה gumu H3358	שְׁאַל anauliza H7593	מִלְכָּה mfalme H4430	דִּי- ambalo H1768	וּמִלֵּתָא Na-neno H4406	
עַם- pamoja-na H5974	מְדַרְהוּן makao-yao H0383	דִּי ambao H1768	אֱלֹהִין miungu H0426	לֵתֵן isipokuwa H3861	מִלְכָּא mfalme H4430	קְדָם- mbele-ya H6925	יְחַוְּנָהּ anaweza-kulionyesha H2324		
							אֵיתוּדִי: wamo H0383	לָא si H3809	כְּשֶׁרָא mwili H1321

Anachouliza mfalme ni kigumu mno. Hakuna yeyote awezaye kumfunulia mfalme isipokuwa miungu, nao hawaishi miongoni mwa wanadamu."

וְאֶמְרִי na-akaamuru H0560	שְׁנִיא sana H7690	וּקְצָף na-akaghadhibika H7108	בְּנֵס alikasirika H1149	מִלְכָּא mfalme H4430	דְּנָה hili H1836	קָבֵל hili H6903	כָּל- Kwa-sababu-ya H3606
			בְּבֵל: Babeli H0895	חַכִּימִי wenye-hekima-wa H2445	לְכָל wote H3606	לְהוֹבִיָּהּ kuwaangamiza H0007	

Jambo hili lilimkasirisha na kumghadhibisha mfalme mno hata kuagiza kuuawa kwa wenye hekima wote wa Babeli.

וְחַבְרוּהִי na-wenzake H2269	דַּנִּיאֵל Danieli H1841	וּבְעֻ na-wakamtafuta H1156	מִתְקַטְלִין walikuwa-wakiuawa H6992	וְחַכִּימִיא na-wenye-hekima H2445	נִפְקֵת ilitoka H5312	וְדַתָּא Na-amri H1882
					פ — H6992	לְהַתְקַטְלָה: kuuawa H6992

Hivyo amri ikatolewa ya kuwaua wenye hekima, nao watu wakatumba wawatafuta Danieli na rafiki zake ili wawaua.

14 כִּאֲרִיּוֹן דָּנִיֵּאל הַתִּיב עֲטָא וּטְעָם לְאֲרִיּוֹךְ רַב־טַבְחִיא דִּי מַלְכָּא
 mfalme wa walinzi mkuu-wa kwa-Arioki na-akili kwa-busara akajibu Danieli Ndipo
[H4430](#) [H1768](#) [H2877](#) [H7229](#) [H2942](#) [H5843](#) [H8421](#) [H1841](#) [H0116](#)

דִּי נִפְקַלְקְטָה לְחֵכִימִי בָּבֶל:
 ambaye alitoka kuua wenye-hekima-wa Babeli
[H5312](#) [H6992](#) [H2445](#) [H0895](#) [H1768](#)

Wakati Arioko, mkuu wa askari wa walinzi wa mfalme, alikuwa amekwenda kuwaua watu wenye hekima wa Babeli, Danieli akazungumza naye kwa hekima na busara.

15 עֲנֵה וְאָמַר לְאֲרִיּוֹךְ שְׁלִיטָא דִּי־מַלְכָּא עַל־מָה נִינִי דָתָא מְהַחֲצֵפָה
 Akajibu na-akasema kwa-Arioki mkuu wa mfalme kwa-nini nini amri haraka
[H6032](#) [H0560](#) [H7990](#) [H1768](#) [H4430](#) [H5922](#) [H4101](#) [H1882](#) [H2685](#)

מִן־קָדָם מַלְכָּא אֲרִיּוֹן מְלִתָּא הוֹדַע אֲרִיּוֹךְ לְדָנִיֵּאל:
 kutoka mbele-ya mfalme ndipo jambo akamjulisha Arioki Danieli
[H4481](#) [H6925](#) [H4430](#) [H0116](#) [H4406](#) [H3046](#) [H1841](#)

Akamuuliza huyo afisa wa mfalme, “Kwa nini mfalme ametoa amri kali hivyo?” Ndipo Arioko akamweleza Danieli jambo hilo.

16 וְדָנִיֵּאל עַל וּבָעָה מִן־מַלְכָּא דִּי זָמַן יִנְתֵּן־לָהּ
 Na-Danieli akaingia na-akaomba kutoka-kwa mfalme kwamba wakati apewe yeye
[H1841](#) [H5954](#) [H1156](#) [H4481](#) [H4430](#) [H1768](#) [H2166](#) [H5415](#)

וּפְשָׂרָא לְהַחְיֶיהָ לְמַלְכָּא:
 na-tafsiri kuionyesha kwa-mfalme
[H6591](#) [H2324](#) [H4430](#)

Aliposikia jambo hili, Danieli akamwendea mfalme, akamwomba ampe muda ili aweze kumfasiria ile ndoto.

17 אֲרִיּוֹן דָּנִיֵּאל לְבֵיתָהּ אֲזַל לְחַנְנִיָּה מִישָׂאֵל וְעֲזַרְיָה חֲבֵרוֹהִי
 Ndipo Danieli nyumbani-kwake akaenda na-kwa-Hanania Mishaeli na-Azaria wenzake
[H0116](#) [H1841](#) [H1005](#) [H0236](#) [H4333](#) [H5839](#) [H2269](#)

מְלִתָּא הוֹדַע:
 jambo akawajulisha
[H4406](#) [H3046](#)

Ndipo Danieli akarudi nyumbani kwake na kuwaeleza rafiki zake Hanania, Mishaeli na Azaria jambo hilo.

18 וְרַחֲמִין לְמַבְעָא מִן־קָדָם אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא עַל־רִזָּה דְּהִי דִּי וְרַחֲמִין לְמַבְעָא מִן־קָדָם אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא עַל־רִזָּה דְּהִי דִּי
 Na-rehema kutoka mbele-ya Mungu-wa mbingu kuhusu siri hii ili
[H7359](#) [H1156](#) [H4481](#) [H6925](#) [H0426](#) [H8065](#) [H5922](#) [H7328](#) [H1836](#) [H1768](#)

לָא וְהִבְדִּוּ דָּנִיֵּאל וְחֲבֵרוֹהִי עַם־שָׂרָא חֲכִימִי בָּבֶל:
 wasi waangamizwe Danieli na-wenzake pamoja-na wengine-wa wenye-hekima-wa Babeli
[H3809](#) [H0007](#) [H1841](#) [H2269](#) [H5974](#) [H7606](#) [H2445](#) [H0895](#)

Aliwasihi waombe rehema kutoka kwa Mungu wa mbinguni kuhusu siri hii, ili yeye na rafiki zake wasije wakauawa pamoja na wenye hekima wengine wa Babeli.

19 אֲרִיּוֹן לְדָנִיֵּאל בְּחֻזָּא דִּי־לִילְיָא רִזָּה גְּלִי אֲרִיּוֹן דָּנִיֵּאל
 Ndipo kwa-Danieli katika-maono-ya usiku siri ilifunuliwa ndipo Danieli
[H0116](#) [H1841](#) [H2376](#) [H1768](#) [H3916](#) [H7328](#) [H1541](#) [H0116](#) [H1841](#)

בְּרִךְ לְאֱלֹהֵי שְׁמַיָּא:
 akambariki Mungu-wa mbingu
[H1289](#) [H0426](#) [H8065](#)

Wakati wa usiku lile fumbo lilifunuliwa kwa Danieli katika maono. Ndipo Danieli akamhimidi Mungu wa mbinguni,

עֲלָמָא	מֶן	מִבְרָךְ	אֱלֹהָא	דִּי	שְׁמָה	לְהוּא	וְאָמַר	דְּנִיאל	עֲנָה	20
milele	tangu	limebarikiwa	Mungu	la	jina-lake	liwe	na-akasema	Danieli	Akajibu	
H5957	H4481	H1289	H0426	H1768	H8036	H1934	H0560	H1841	H6032	
		הִיא:	לָהּ	דִּי	וּנְבוּרְתָא	חֲכִמְתָא	דִּי	עֲלָמָא	וְעַד-	
		Yeye	yake	ni	na-nguvu	hekima	kwa-maana	milele	na-hadi	
		H1932		H1768	H1370	H2452	H1768	H5957	H5705	

na akasema: "Lihimidiwe jina la Mungu milele na milele; hekima na uweza ni vyake.

מַלְכִין	וּמְהַקִּים	מַלְכִין	מְהַעֲדָה	וּזְמַנְיָא	עַדְנִיָא	מְהַשְׁנָא	וְהוּא	21
wafalme	na-anawainua	wafalme	anawaondoa	na-majira	nyakati	anabadilisha	Na-Yeye	
H4430	H6966	H4430	H5709	H2166	H5732	H8133	H1932	
	בִּינָה:	לִידְעִי	וּמְנִדְעָא	לְחַכְמִיּוֹן	חֲכִמְתָא	יְהַב		
	ufahamu	kwa-wanaojua	na-maarifa	kwa-wenye-hekima	hekima	anatoa		
	H0999	H3046	H4486	H2445	H2452	H3052		

Yeye hubadili nyakati na majira; huwaweka wafalme na kuwaondoa. Huwapa hekima wenye hekima, na maarifa wenye ufahamu.

(וּנְהוּרָא)	(וּנְהוּרָא]	בְּחֻשׁוּכָא	מְנָה	יֵדַע	וּמְסַתְרָתָא	עַמִּיקָתָא	נָלָא	הוּא	22
na-nuru	na-nuru	gizani	nini	anajua	na-yaliyofichwa	mambo-ya-kina	anafunua	Yeye	
H5094		H2816	H4101	H3046		H5994	H1541	H1932	
						עֲמִיקָתָא:	נָלָא		
						inakaa	pamoja-naye		
						H8271	H5974		

Hufunua siri na mambo yaliyofichika; anajua yale yaliyo gizani, nayo nuru hukaa kwake.

חֲכִמְתָא	דִּי	אֲנָהּ	וּמְשַׁבְּחָה	מְהוּרָא	אֲבָהָתִי	אֱלֹהָ	וּלְךָ	23
hekima	kwa-kuwa	mimi	na-kukusifu	ninakushukuru	baba-zangu	Mungu-wa	Kwako	
H2452	H1768		H7624	H3029	H0002	H0426		
דִּי-	מִנְךָ	בְּעִינָא	דִּי-	הוֹדַעְתָּנִי	וּכְעַן	לִי	וְתִבַּת	וּנְבוּרְתָא
kwa-maana	kutoka-kwako	tuliomba	tulilo	umenijulisha	na-sasa	mimi	umenipa	na-nguvu
H1768	H4481	H1156	H1768	H3046	H3705		H3052	H1370
						הוֹדַעְתָּנִי:	מְלָכָא	מְלֵת
						umetujulisha	mfalme	jambo-la
						H3046	H4430	H4406

Ninakushukuru na kukuhimidi, Ee Mungu wa baba zangu: Umenipa hekima na uwezo, umenijulisha kile tulichokuomba, umetujulisha ndoto ya mfalme."

מְלָכָא	מִנִּי	דִּי	אַרְיוּד	עַל-	עַל	דְּנִיאל	דְּנָה	קְבֵל	כָּל-	24
mfalme	alimteua	ambaye	Arioki	kwa	akaingia	Danieli	hili	hili	Kwa-sababu-ya	
H4430	H4483	H1768		H5922	H5954	H1841	H1836	H6903	H3606	
	לָהּ	אָמַר-	וְכֹן	וְאֶזְל	בְּבָל	לְחַכְמִי	לְהוֹבְרָה			
	yeye	akamwambia	na-hivi	akaenda	Babeli	wenye-hekima-wa	kuwaangamiza			
		H0560	H3652	H0236	H0895	H2445	H0007			
וּפְשָׂרָא	מְלָכָא	קְדָם	הַעֲלִנִי	תְּהוֹבֵד	אֶל-	בְּבָל	לְחַכְמִי			
na-tafsiri	mfalme	mbele-ya	nipeleke	waangamize	usi	Babeli	wenye-hekima-wa			
H6591	H4430	H6925	H5954	H0007	H0409	H0895	H2445			
					ס	אָחַנְא:	לְמְלָכָא			
					—	nitaionyesha	kwa-mfalme			
						H2324	H4430			

Ndipo Danieli akamwendea Arioko, ambaye mfalme alikuwa amemteua kuwaua wenye hekima wa Babeli, akamwambia, "Usiwaue wenye hekima wa Babeli. Nipeleke kwa mfalme, nami nitamfasiiria ndoto yake."

25 אָמַרְא־ אַרְיוֹךְ בְּתַתְּבִּיחָהּ הַנְּעֵל לְדַנְיָאֵל קָדַם מַלְכָּא וְכִן אַמְרְא־
akamwambia Arioki kwa-haraka akampeleka Danieli mbele-ya mfalme na-hivi
H0560 H0927 H5954 H1841 H6925 H4430 H3652 H0116

לָהּ דִּי- הַשְּׂכַתָּה גִּבֹּר מִן- בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּדָא
yeye kwamba mtu nimepata kutoka-miongoni-mwa wana-wa uhamisho-wa wa Yuda
H1768 H7912 H1400 H4481 H1123 H1547 H1768 H3061

דִּי פִּשְׂרָא לְמַלְכָּא יְהוּדָע:
ambaye tafsiri kwa-mfalme atamjulisha
H1768 H6591 H4430 H3046

Arioko akampeleka Danieli kwa mfalme mara moja na kumwambia, “Nimempata mtu miongoni mwa watu wa uhamisho kutoka Yuda ambaye anaweza kumwambia mfalme maana ya ndoto yake.”

26 עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְדַנְיָאֵל דִּי שְׂמָהּ בִּלְטֶשְׁחָזָר הָאֵיתִידְךָ
Akajibu mfalme na-akasema ambaye kwa-Danieli jina-lake Belteshaza unaweza
H6032 H4430 H0560 H1841 H1768 H8036 H1096 H0383

(הָאֵיתִידְךָ) כְּוִלֵּל לְהוֹדְעֵנִי חֲלֵמָא דִּי- חֲוִית וּפִשְׂרָה:
unaweza kweli kunijulisha ndoto ambayo niliona na-tafsiri-yake
H0383 H3546 H3046 H2493 H1768 H2370 H6591

Mfalme akamuuliza Danieli (aliyeitwa pia Belteshaza), “Je, unaweza kuniambia nilichoona katika ndoto yangu na kuifasiri?”

27 עָנָה דַּנְיָאֵל קָדַם מַלְכָּא וְאָמַר רִזָּה דִּי- מַלְכָּא שְׂאַל
Akajibu mfalme mbele-ya Danieli na-akasema siri ambayo mfalme anauliza
H6032 H1841 H6925 H4430 H0560 H7328 H1768 H4430 H7593

לָא חַכְמִין אֲשַׁפִּין חַרְטֻמִּין גְּזִירִין יְכָלִין לְהַחְנִיחָהּ לְמַלְכָּא:
hawawezi wenye-hekima wasihiri wachawi watabiri kuweza kuionyesha kwa-mfalme
H3809 H2445 H0826 H2749 H1505 H3202 H2324 H4430

Danieli akajibu, “Hakuna mwenye hekima, msihiri, mganga au mwaguzi anayeweza kumweleza mfalme siri aliyouliza,

28 בְּרָם אֵיתִי אֱלֹהִים בְּשִׁמְיָא גְּלָא רִזִּין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶזְרַר
Lakini yuko Mungu mbinguni anayefunua siri na-amemjulisha mfalme Nebukadneza
H1297 H0383 H0426 H8065 H1541 H7328 H3046 H4430 H5020

מָה דִּי לְהוּא בְּאֶחְרִית יוֹמָיָא חֲלֵמָד וְחֲזוּנֵי רֵאשִׁד עַל-
nini amba litakuwa mwisho-wa siku ndoto-yako na-maono-ya kichwa-chako juu-ya
H4101 H1768 H1934 H0320 H3118 H2493 H2376 H7217 H5922

מְשַׁכְּבָד הוּא: פ
kitanda-chako hii ndiyo
H4903 H1836 H1932

lakini yuko Mungu mbinguni afunuaye siri. Amemwonyesha Mfalme Nebukadneza kitakachotokea siku zijazo. Ndoto yako na maono yalipopita mawazoni mwako ulipokuwa umelala kitandani mwako ni haya:

29 אָנְתָה מַלְכָּא רַעְיוֹנָד עַל- מְשַׁכְּבָד סְלִקוּ מָה דִּי לְהוּא
Wewe mfalme mawazo-yako juu-ya kitanda-chako yalipanda nini amba litakuwa
H0607 H4430 H7476 H5922 H4903 H5559 H4101 H1768 H1934

אֶחְרֵי דְנָה וְגֵלָא רִזָּא הוֹדַעַד מָה- דִּי לְהוּא:
baada-ya hii na-anayefunua siri amekujulisha nini amba litakuwa
H0311 H1836 H1541 H7328 H3046 H4101 H1768 H1934

“Ee mfalme, ulipokuwa umelala kitandani, yalikuja mawazo kuhusu mambo yatakayotokea baadaye, naye mfunuaji wa siri akakuonyesha ni kitu gani kitakachotokea.

30 וְאֵתָהּ לָא בְחֻמָּהּ דִּי- אֵתִי בִי מִן- כָּל- חַיָּא רִזָּא
 siri aliye-hai yeyote kuliko ndani-yangu iko ambayo kwa-hekima si-kwa Na-mimi
[H7328](#) [H2417](#) [H3606](#) [H4481](#) [H0383](#) [H1768](#) [H2452](#) [H3809](#)

דְּנָה גְּלִי לִי לְהֵן עַל- דְּבָרְתָּ דִי פִשְׂרָא לְמַלְכָּא
 kwa-mfalme tafsiri kwamba kusudi kwa-sababu-ya bali kwangu imefunuliwa hii
[H4430](#) [H6591](#) [H1768](#) [H1701](#) [H5922](#) [H3861](#) [H1541](#) [H1836](#)

יְהוּדֵינָּה וְרַעְיוֹנֵי לְבָבָד תְּנַדְּעֵ: מוּיֹ-וָקו
 ujue moyo-wako na-mawazo-ya ijulishwe
[H3046](#) [H3825](#) [H7476](#) [H3046](#)

Kwangu mimi, nimefunuliwa siri hii, si kwa sababu nina hekima kubwa kuliko watu wengine wanaoishi, bali ni ili wewe, ee mfalme, upate kujua tafsiri, na ili uweze kuelewa kile kilichopita mawazoni mwako.

31 אֲנָתָה מְלָכָא חֻמָּה חֲוֵיתָ וְאֵלֹו צָלָם חַרְ שְׂנֵיָא צְלָמָא
 sanamu-hiyo kubwa moja sanamu na-tazama ulikuwa-unaona uliona mfalme Wewe
[H6755](#) [H7690](#) [H2298](#) [H6755](#) [H0431](#) [H1934](#) [H2370](#) [H4430](#) [H0607](#)

דְּכֵן קֹב וְיִוְנָה יְתִיר קָאֵם לְקַבְּלָד וְרִנָּה
 na-sura-yake mbele-yako ilisimama kupita-kiasi na-kung'aa-kwake kubwa ile
[H7299](#) [H6903](#) [H6966](#) [H3493](#) [H2122](#) [H7229](#) [H1797](#)

דִּקְחִיל: יְקִי
 ilikuwa-ya-kutisha
[H1763](#)

“Ee mfalme, ulitazama, na mbele yako ilisimama sanamu kubwa, kubwa mno kupita kiasi, sanamu iliyong’aa na kutisha kwa kuonekana kwake.

32 הוּא צְלָמָא רֵאשָׁה דִּי- דְּחָבִי טָב וּדְרַעוּהִי קִפּוּא-כַחֵה
 na-mikono-yake kifua-chake safi dhahabu kilikuwa-cha kichwa-chake sanamu Hiyo
[H1872](#) [H2306](#) [H2869](#) [H1722](#) [H1768](#) [H7217](#) [H6755](#) [H1932](#)

דִּי כֶסֶף מְעוּהִי וְנִרְכָּתָה דִּי נַחֵשׁ: שַׁבָּא
 shaba za na-paja-zake tumbo-lake fedha ya
[H5174](#) [H1768](#) [H3410](#) [H4577](#) [H3702](#) [H1768](#)

Kichwa cha ile sanamu kilikuwa kimetengenezwa kwa dhahabu safi, kifua chake na mikono yake vilikuwa vya fedha, tumbo lake na mapaja yake vilikuwa vya shaba,

33 שְׂקוּהִי דִּי פְּרִזָּל רְגִלוּהִי וּמְנַהוּן (מְנַהֵן) דִּי פְּרִזָּל
 chuma za baadhi-yake baadhi-yake nyayo-zake chuma ya miguu-yake
[H6523](#) [H1768](#) [H4481](#) [H4481](#) [H7271](#) [H6523](#) [H1768](#) [H8243](#)

וּמְנַהוּן (וּמְנַהֵן) דִּי חֶסֶף: וּדּוֹגוֹ
 udongo za na-baadhi-yake na-baadhi-yake
[H2635](#) [H1768](#) [H4481](#) [H4481](#)

miguu yake ilikuwa ya chuma, na nyayo zake zilikuwa chuma nazo sehemu nyingine zilikuwa udongo wa mfyanzi uliochomwa.

34 חֻמָּה חֲוֵיתָ עֵד חֲוֵיתָ דִּי חֲתֻנְרַת אֶבֶן דִּי- לָא בִידֵן
 ulikuwa-ukitazama ulikuwa-unaona hadi ulikuwa-unaona wakati ilikatwa jiwe mikono si-kwa bila jiwe
[H3028](#) [H3809](#) [H1768](#) [H0069](#) [H1505](#) [H1768](#) [H5705](#) [H1934](#) [H2370](#)

וּמְחַת לְצְלָמָא עַל- רְגִלוּהִי דִּי פְּרִזָּל וְחֶסֶפָא וְחֶסֶפָא
 na-likazivunja na-udongo chuma za nyayo-zake kwenye sanamu na-likapiga
[H1855](#) [H2635](#) [H6523](#) [H1768](#) [H7271](#) [H5922](#) [H6755](#) [H4223](#)

הַמּוֹן: וִיפַנְדֵ-וִיפַנְדֵ
 vipande-vipande
[H1994](#)

Ulipokuwa unaangalia, jiwe lilikatwa, lakini si kwa mikono ya mwanadamu. Lile jiwe liliipiga ile sanamu kwenye nyayo zake za chuma na udongo wa mfinyanzi, na kuivunja.

	וְהוּ na-vikawa H1934	וְדַהָבָא na-dhahabu H1722	כֶּסֶפָא fedha H3702	נְחֹשֶׁא shaba H5174	חֶסֶפָא udongo H2635	פְּרוֹזָא chuma H6523	כַּחְדָּה pamoja H2298	זִילִיבִינְיָוָא zilivunjwa H1855	נְדִיפּוֹ Ndipo H0116	35
וְכָל- na-yeyote H3606	רוּחָא upepo H7308	הַמּוֹן ukaviondoa H1994	וּנְשָׂא na-upepo H5376	כִּינְזִי kiangazi H7007	אַדְרִי- sakafu-za-kupuria-za H0147	מִן- kutoka H4481	כְּעוֹר kama-makapi H5784			
רַב mkubwa H7229	לְטוֹר mlima H2906	לִיקָוָא likawa H1934	לְצִלְמָא sanamu H6755	מְלִיפִיגָא lilipiga H4223	אֲמַבָּלוֹ ambalo H1768	נָא-זִיבִי na-jiwe H0069	קְוָאוֹ kwao	הַשְׁתַּכַּח hakupatikana H7912	הָא hapa H3809	מַהָלִי mahali H0870
							אֲרֵעָא: dunia H0772	כָּל- yote H3606	וּמְלֵת na-likaijaza H4391	

Ndipo ile chuma, ule udongo wa mfinyanzi, ile shaba, ile fedha na ile dhahabu vikavunjika vipande vipande kwa wakati mmoja, na vikawa kama makapi katika sakafu ya kupuria nafaka wakati wa kiangazi. Upepo ukavipeperusha bila kuacha hata alama. Lakini lile jiwe lililoipiga ile sanamu likawa mlima mkubwa mno na kuijaza dunia yote.

	מְלִכָּא: mfalme H4430	מְבֵלֵ-יָא mbele-ya H6925	טֻטַּיִסֵּמָא tutaisema H0560	נַאֲפִסִּירִי-יָכֵה na-tafsiri-yake H6591	נְדוֹטוֹ ndoto H2493	הִי Hii H1836	36
--	--	---	---	---	--	-------------------------------------	----

"Hii ndiyo iliyokuwa ndoto, nasi sasa tutamfasiria mfalme.

חֶסְגָא nguvu H2632	מְלִכּוּתָא ufalme H4437	מְבִינְגִי mbingu H8065	אַלְהָא Mungu-wa H0426	אַמְבַּיִי ambaye H1768	מְלִכְיָא wafalme H4430	מְלִכְיָא mfalme-wa H4430	מְלִכְיָא mfalme H4430	אַנְתָּה Wewe H0607	37
					וְיֵהֱבִי amekupa H3052	וְיֵקְרָא na-utukufu H3367	וְתֵקְרָא na-uwezo		

Ee mfalme, wewe ni mfalme wa wafalme. Mungu wa mbinguni amekupa wewe utawala, uweza, nguvu na utukufu.

כֹּנְדֵנִי kondeni H1251	וּמְלִכּוּתָא wanyama-wa H2423	וּמְלִכּוּתָא wanadamu H0606	וּמְלִכּוּתָא wana-wa H1123	וּמְלִכּוּתָא wanakaa H1753	וּמְלִכּוּתָא wanakaa H1753	אַמְבָּפוֹ ambapo H1768	נַא-פּוֹפּוֹטֵה Na-popote H3606	38	
אַנְתָּה wewe H0607	בְּכָל-הוֹן juu-ya-wote H3606	וְתֵשְׁלֵטָא na-amekufanya-mtawala H7981	מְכּוֹנוֹנִי-מְוָקוֹ mkononi-mwako H3028	אַמְעוּקָא ameweka H3052	אַנְגָּנִי angani H8065	נַא-נְדֵגֵה-וָא na-ndege-wa H5776			
					דַּהָבָא: dhahabu H1722	כַּח cha H1768	כִּיכְוָא kichwa H7217	נְדִיבֵה ndiye H1932	

Mikononi mwako amewaweka wanadamu, wanyama wa kondeni, na ndege wa angani. Popote waishipo amekufanya wewe kuwa mtawala juu yao wote. Wewe ndiye kile kichwa cha dhahabu.

אַתְלִיתִיָּא wa-tatu H4437	וּמְלִכּוּתָא na-ufalme H4481	מְלִכּוּתָא kuliko-wewe H0772	דּוּנִי duni H0317	מְוִינְגִינֵה mwingine H4437	וּפִלְמֵה ufalme H6966	אַיִתִּינִיקָא itainuka H0870	נַא-בַּאדָא-יָקוֹ Na-baada-yako	39
	אַרְעָא: dunia H0772	בְּכָל- juu-ya-yote H3606	וּתֵשְׁלֵטָא utatawala H7981	אַמְבָּאוֹ ambao H1768	נְחֹשֶׁא shaba H5174	וּמְוִינְגִינֵה mwingine H0317	אַתְלִיתִיָּא wa-tatu H8523	

“Baada yako, ufalme mwingine utainuka, ulio dhaifu kuliko wako. Baadaye utafuata ufalme wa tatu, ule wa shaba, nao utatawala juu ya dunia yote.

40

	כָּל- kwa-sababu H3606	כָּפְרוּלָא kama-chuma H6523	תְּקִיפָה wenye-nguvu H8624	תִּהְיֶה utakuwa H1934	(רְבִיעֵאָה) wa-nne H7244	[רְבִיעֵיהָ] wa-nne H7244	וּמְלֹכוֹ Na-ufalme H4437	
מְרַעַע kinavunja H7490	דֵּי- ambacho H1768	וּכְפְרוּלָא na-kama-chuma H6523	כָּלָא vyote H3606	וְחֶשֶׁל׃ na-kuponda H2827	מְהַדֵּק kinavunja H1855	פְּרוּלָא chuma H6523	דֵּי chuma H1768	קָבֵל kwa-hiyo H6903
				וְתַרְעָ: na-kuponda H7490	תְּדַק utavunja H1855	אֵלֶיךָ hivi H0459	כָּל- hivi-vyote H3606	

Hatimaye, kutakuwako na ufalme wa nne, wenye nguvu kama chuma, kwa maana chuma huvunja na kupondaponda kila kitu; kama vile chuma ivunjavyo vitu vipande vipande, ndivyo ufalme huo utakavyopondaponda na kuvunjavunja nyingine zote.

41

	פְּחָר mfinyanzi H6353	דֵּי- wa H1768	חֲסָרָה udongo H2635	(מְנַהֵן) baadhi-yake H4481	[מְנַהֵן] baadhi-yake H4481	וְאַצְבָּעָא na-vidole H0677	רְגִלָּא nyayo H7271	חֲזִינָה uliona H2370	וְדֵי- Na-kwa-kuwa H1768
נְצַבְתָּא nguvu H5326	וּמֶן- na-baadhi-ya H4481	תִּהְיֶה utakuwa H1934	פְּלִינָה uliogawanyika H6386	מְלֹכוֹ ufalme H4437	פְּרוּלָא chuma H6523	(וּמְנַהֵן) na-baadhi-yake H4480	[וּמְנַהֵן] na-baadhi-yake H4481	דֵּי chuma H6523	יָא ya H1768
	פְּרוּלָא chuma H6523	חֲזִינָה ulivyoona H2370	דֵּי kama H1768	קָבֵל kwa-hiyo H6903	כָּל- kwa-sababu H3606	בְּהַ ndani-yake H1934	לְהוּא- itakuwa H1934	פְּרוּלָא chuma H6523	יָא ya H1768
					טִינָא: wa-tope H2917	בְּחֲסָרָה na-udongo H2635	מְעַרְבַּ kimechanganywa H6151		

Kama vile ulivyoona kuwa kwa sehemu nyayo na vidole vilikuwa vya udongo wa mfinyanzi uliochomwa na kwa sehemu nyingine chuma, hivyo huu utakuwa ufalme uliogawanyika; hata hivyo utakuwa na sehemu zenye nguvu za chuma ndani yake, kama vile ulivyoona chuma imechanganywa na udongo wa mfinyanzi.

42

	(וּמְנַהֵן) na-baadhi-yake H4480	[וּמְנַהֵן] na-baadhi-yake H4481	פְּרוּלָא chuma H6523	(מְנַהֵן) baadhi-yake H4481	[מְנַהֵן] baadhi-yake H4481	רְגִלָּא nyayo H7271	וְאַצְבָּעָת Na-vidole-vya H0677
תִּהְיֶה utakuwa H1934	וּמְנָה na-kwa-upande H4481	תְּקִיפָה wenye-nguvu H8624	תִּהְיֶה utakuwa H1934	מְלֹכוּתָא ufalme H4437	קְצָת mmoja-wa H7118	מֶן- kwa-upande H4481	חֲסָרָה udongo H2635
							תְּבִירָה: dhaifu H8406

Kama vile vidole vyake vya miguu vilikuwa kwa sehemu chuma na sehemu udongo wa mfinyanzi, hivyo ufalme huo kwa sehemu utakuwa na nguvu na kwa sehemu udhaifu.

טִינָא	בַּחֶסֶף	מִזְעָרַב	פְּרוֹזָא	חֲזִיזָה	(וְדִי)	אֲדִין	43
wa-tope	na-udongo	kimechanganywa	chuma	uliona	na-kwa-kuwa	Na-kwa-kuwa	
H2917	H2635	H6151	H6523	H2370	H1768	H1768	

דְּנָה	דְּבִקִּין	לְהִין	וְלֹא	אֲנָשָׁא	בִּזְרַע	לְהִין	מִתְעַרְבִין
hii	kushikamana	wao	lakini-hawata	binadamu	kwa-uzao-wa	wao	watachanganyika
H1836	H1693	H1934	H3809	H0606	H2234	H1934	H6151

עִם	דְּנָה	הָא	כְּדִי	פְּרוֹזָא	לֹא	מִתְעַרְבַּ עִם	חֶסֶפֶא:
na	hii	kama-vile	kama-vile	chuma	hakicha	kuchanganyika	udongo
H5974	H1836		H1768	H6523	H3809	H6151	H2635

Kama vile ulivyoona chuma kikiwa kimechanganyikana na udongo wa mfinyanzi uliochomwa, ndivyo watu watakavyokuwa mchanganyiko, wala hawatabaki wameungana tena, kama vile chuma kisivyoweza kuchanganyikana na udongo wa mfinyanzi.

דִּי	מַלְכֵּי	שְׂמִינָא	אֱלֹהִי	יְקִים	אֲנִין	מַלְכֵּינָא	דִּי	וְבִיּוֹמֵיהֶון	44
ambao	ufalme	mbingu	Mungu-wa	atainua	hao	wafalme	za	Na-katika-siku-za	
H1768	H4437	H8065	H0426	H6966		H4430	H1768	H3118	

תְּדַק	תְּשַׁתְּבֵק	לֹא	אֲחֵרִין	לְעַם	וּמַלְכוּתָהּ	תְּתַחְבֵּל	לֹא	לְעַלְמִין
utavunja	kuachwa	hauta	wengine	kwa-watu	na-ufalme-huo	kuangamizwa	hauta	milele
H1855	H7662	H3809	H0321	H5972	H4437	H2255	H3809	H5957

וְתַסִּיף	כֹּל	אֲלִין	מַלְכוּתָהּ	וְהִיא	תְּקוּם	לְעַלְמִינָא:
na-kumaliza	hizi-zote	hizi	falme	na-wenyewe	utasimama	milele
H5487	H3606	H0459	H4437	H1932	H6966	H5957

“Katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni atauweka ufalme ambao kamwe hautaangamizwa, wala hautaachiwa taifa jingine. Utaziponda zile falme zote na kuzikomesha, bali wenyewe utadumu milele.”

כֹּל	קָבֵל	דִּי	חֲזִיזָה	דִּי	מִטּוֹרָא	אֲתִנּוֹרַת	אִבֵּן	דִּי	45
Kama-vile	kwa-hiyo	kwamba	ulivyoona	kwamba	kutoka-mlimani	lilikatwa	jiwe	bila	
H3606	H6903	H1768	H2370	H1768	H2906	H1505	H0069	H1768	

לֹא	בִידִין	וְהִדְקַת	פְּרוֹזָא	נְחָשָׁא	חֶסֶפֶא	כֶּסֶפֶא	וְדַהָבָא	אֱלֹהִי	רֵב
si-kwa	mikono	na-likavunja	chuma	shaba	udongo	fedha	na-dhahabu	Mungu	mkuu
H3809	H3028	H1855	H6523	H5174	H2635	H3702	H1722	H0426	H7229

הוֹרַע	לְמַלְכָא	מָה	דִּי	לְהוֹא	אֲחֵרִי	דְּנָה	וְיַצִּיב	חֶלְמָא
amemjulisha	mfalme	nini	amba	litakuwa	baada-ya	hii	na-ya-kweli	ndoto
H3046	H4430	H4101	H1768	H1934	H0311	H1836	H3330	H2493

וּמְהִימִין	פְּשָׁרָה:	פ
na-ya-kuaminika	tafsiri-yake	—
H0540	H6591	

Hii ndiyo maana ya maono ya jiwe lililochongwa kutoka mlimani, lakini si kwa mikono ya mwanadamu, lile jiwe ambalo lilivunja chuma, shaba, udongo wa mfinyanzi, fedha na dhahabu vipande vipande. “Mungu Mkuu amemwonyesha mfalme kile kitakachotokea wakati ujao. Ndoto hii ni ya kweli na tafsiri yake ni ya kuaminika.”

סִגְד	וּלְדַנְיָאֵל	אֲנַפּוּהִי	עַל-	נְפֵל	נְבוּכַדְנֶצַּר	מַלְכָא	בְּאֲדִין	46
akasujudu	na-kwa-Danieli	uso-wake	juu-ya	akaanguka	Nebukadneza	mfalme	Ndipo	
H5457	H1841	H0600	H5922	H5308	H5020	H4430	H0116	

וּמְנַחָה	וְנִיחֻיִין	אֲמַר	לְנִסְכָּה	לָה:
na-sadaka	na-uvumba	akaamuru	kumtolea	yeye
H4504	H5208	H0560	H5260	

Ndipo Mfalme Nebukadneza akaanguka kifudufudi mbele ya Danieli kumpa heshima, akaagiza wamtotee Danieli sadaka na uvumba.

תּוֹא	אֱלֹהִים	דִּי	קִשְׁט	מִן־	וְאָמַר	לְדַנְיָאֵל	מַלְכָּא	עֵינָהּ	47
ndiye	Mungu-wenu	kwamba	kweli	kwa	na-akasema	kwa-Danieli	mfalme	Akajibu	
H1932	H0426	H1768	H7187	H4481	H0560	H1841	H4430	H6032	

יִכְלַת	דִּי	רִיזִין	וְנִלְהָ	מַלְכִין	וּמְרָא	אֱלֹהִין	אֱלֹהִים	
umeweza	kwa-sababu	siri	na-mfunuaji-wa	wafalme	na-Bwana-wa	miungu	Mungu-wa	
H3202	H1768	H7328	H1541	H4430	H4756	H0426	H0426	

דְּנָהּ:	רִיזִין	לְמִנְלָא
hii	siri	kufunua
H1836	H7328	H1541

Mfalme akamwambia Danieli, “Hakika Mungu wako ni Mungu wa miungu, na Bwana wa wafalme, na mfunuaji wa siri zote, kwa maana umeweza kufunua siri hii.”

לָהּ	יִתְב־	שִׁינְאֵן	רַבְרָבִין	וּמִתְנִין	רַבִּי	לְדַנְיָאֵל	מַלְכָּא	אֲדִין	48
yeye	akampa	kubwa	nyingi	na-zawadi	akamkuza	kwa-Danieli	mfalme	Ndipo	
	H3052	H7690	H7260	H4978	H7236	H1841	H4430	H0116	

כָּל־	עַל	סִנְיִין	וּרְב־	בְּבֵל	מְדִינַת	כָּל־	עַל	וְהַשְׁלָטָה	
wote	juu-ya	magavana	na-mkuu-wa	Babeli	jimbo-la	yote	juu-ya	na-akamfanya-mtawala	
H3606	H5922	H5460	H7229	H0895	H4083	H3606	H5922	H7981	

בְּבֵל:	חֻכְמִי
Babeli	wenye-hekima-wa
H0895	H2445

Ndipo mfalme akamweka Danieli nafasi ya juu, na kumpa zawadi nyingi tele. Akamfanya kuwa mtawala wa jimbo lote la Babeli, na kumweka kuwa mkuu wa wenye hekima wote.

מְדִינַת	דִּי	עֲבִידָא	עַל	וּמְנִי	מַלְכָּא	מִן־	בְּעָא	וְדַנְיָאֵל	49
jimbo-la	za	kazi-za	juu-ya	na-akawateua	mfalme	kutoka-kwa	akaomba	Na-Danieli	
H4083	H1768	H5673	H5922	H4483	H4430	H4481	H1156	H1841	

פ	מַלְכָּא:	בְּתָרַע	וְדַנְיָאֵל	נְגוּעֵבֶד	מִישָׁךְ	לְשֹׁדְרַךְ	בְּבֵל	
—	mfalme	langoni-mwa	na-Danieli	na-Abednego	Meshaki	Shadraki	Babeli	
	H4430	H8651	H1841	H5665	H4336	H7715	H0895	

Zaidi ya hayo, kwa ombi la Danieli, mfalme akawateua Shadraki, Meshaki na Abednego kuwa wasimamizi wa jimbo la Babeli, huku Danieli akibaki katika ukumbi wa mfalme.